

Президія НАН України розглянула

На черговому засіданні Президії НАН України 26 січня 2011 року члени Президії НАН України та запрошені заслухали доповідь академіка НАН України Я.С.Яцківа про результати виконання програми «Наукові основи, методичне, технічне та інформаційне забезпечення створення системи моніторингу геосистем на території України». В обговоренні взяли участь академік НАН України Б.Є.Патон, академіки НАН України В.І.Лялько, В.В.Панасюк, К.М.Ситник, завідувач відділу Головної астрономічної обсерваторії НАН України доктор фізико-математичних наук Н.Г.Щукіна, заступник директора Інституту космічних досліджень НАН України та Державного космічного агентства України доктор фізико-математичних наук О.К.Черемних, директор Інституту космічних досліджень НАН України та Державного космічного агентства України доктор фізико-математичних наук О.П.Федоров, старший науковий співробітник Радіоастрономічного інституту НАН України кандидат фізико-математичних наук М.М.Калініченко.

Відзначалось, що програма є невеликою за розміром та обсягами фінансування, але дослідження за цією програмою виконували наукові установи чотирьох відділень наук, що свідчить про їх міждисциплінарний характер.

Було одержано низку цікавих фундаментальних і прикладних результатів у галузі наук про Космос і Землю, які знайшли відображення в публікаціях у рейтингових журналах і виступах на престижних конференціях.

Так, роботи Головної астрономічної обсерваторії та Радіоастрономічного інституту НАН України дозволять скласти середньострокові прогнози стану космічної погоди для потреб керування космічними засобами, служб керування транспортом, системами зв'язку і навігації. Створена в Морському гідрофізичному інституті НАН України система міждисциплінарного моніторингу морського середовища Азово-Чорноморського басейну дасть змогу підвищити безпеку мореплавання, полегшить пошук мінеральних ресурсів. Результати, отримані Інститутом космічних досліджень НАН України та Державного космічного агентства України, будуть використані при підготовці та під час проведення космічних експериментів, а також для вирішення геодезичних задач різного призначення. Вченими Фізико-механічного інституту ім. Г.В. Карпенка розроблена екологічно-орієнтована географічно-інформаційна система Шацького національного природного парку, адаптована до системи моніторингу геосистем на території України.

Президія НАН України в цілому позитивно оцінила результати виконання програми і, враховуючи актуальність й перспективність отриманих наукових результатів, запропонувала продовжити виконання розробок за цим напрямом, а також започаткувати нову цільову комплексну програму фундаментальних досліджень НАН України.

Далі учасники засідання заслухали та обговорили доповідь академіка НАН України А.Г.Білоуса про наукові дослідження зі створення електрофізичних функціональних матеріалів на основі оксидних систем.

В обговоренні взяли участь академік НАН України Б.Є.Патон, академіки НАН України С.В.Волков, В.Г.Бар'яхтар, В.В.Гончарук, головний конструктор казенного підприємства "Харківське конструкторське бюро з двигунобудування" доктор технічних наук О.В.Грицюк.

Було зазначено, що результати проведених досліджень дозволили синтезувати нові літійпровідні матеріали з високим рівнем провідності по літію, створити нові надвисокочастотні діелектрики для сучасних систем зв'язку, розробити терморегулюючі керамічні нагрівні елементи для дизельних двигунів.

Разом з тим Президія НАН України зауважила, що в організації досліджень існує ряд недоліків та невирішених питань.

Інститут недостатньо забезпечений сучасними засобами експериментального дослідження функціональних матеріалів на основі складних оксидних систем. В першу чергу потребують розширення та поглиблення роботи з вивчення згаданих матеріалів, зокрема зі встановлення взаємозв'язку між хімічним складом, структурою та електрофізичними властивостями матеріалів в широкому частотному і температурному інтервалах.

Розроблені матеріали частково вже поставляються вітчизняним підприємствам. Проте без освоєння зазначених технологій розпочатий комплекс робіт не можна вважати доведеним до логічного завершення.

В зв'язку з цим пріоритетом номер один для авторів розробок і особливо для керівництва інституту має стати широке їх впровадження.

А для цього необхідно ще багато зробити як у науково-технологічному, так і в організаційному аспектах. Перспективою для розвитку цих робіт може стати також і міжнародне співробітництво.

Крім того, Президія НАН України заслухала інформацію про проведення ювілейної сесії Загальних зборів НАН України, присвяченої 100-річчю від дня народження академіка М.В.Келдиша; про проведення Всеукраїнського фестивалю науки; про затвердження результатів атестації наукових установ НАН України; про внесення зміни до розподілу обов'язків між членами Президії НАН України; про вдосконалення управління Національною бібліотекою України імені В.І.Вернадського та оптимізацію її структури; про виконуючого обов'язки директора Інституту органічної хімії НАН України; про розподіл бюджетного фінансування НАН України у 2011 році; також було розглянуто низку кадрових питань і прийнято рішення про нагородження працівників установ Національної академії наук України.

Секретаріат Президії НАН України